

Startside>Dine rettigheder>Grundlæggende rettigheder>EU-landenes bedste praksis vedrørende chartret EU-landenes bedste praksis vedrørende chartret

Kroatien

Menneskerettighedscentret i Zagreb [Kuća ljudskih prava Zagreb] deltager årligt i den undersøgelse, som Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder foretager for at udarbejde sin årsrapport om grundlæggende rettigheder, som indeholder et kapitel om anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder i medlemsstaterne. Rapporten giver et overblik over medlemsstaternes retspraksis på grundlag af eller med henvisning til chartret og dets anvendelse i parlamentariske debatter og i forbindelse med vedtagelsen af love og henvisninger til chartret i akademiske publikationer. Når Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder har offentliggjort sin rapport, deler menneskerettighedscentret i Zagreb den på de sociale medier. Desuden fandt det seminar om EU's charter om grundlæggende rettigheder, der blev afholdt den 31. januar 2019 af Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder og Kroatiens ombudsmand, sted i menneskerettighedscentret i Zagreb. Repræsentanter for civilsamfundet og uafhængige menneskerettighedsinstitutioner samt interesserede aktører inden for retsvæsenet drøftede hele dagen chartrets betydning og rolle og arbejdede med dets anvendelse i praksis.

Brug af og kendskab til chartret i dit land

Regeringspolitikker, der fremmer anvendelsen af og bevidstheden om chartret hos lovgivningsmyndigheden, forvaltningen, de retshåndhævende myndigheder og retsvæsenet

I de indledende kapitler i den nationale plan for bekæmpelse af forskelsbehandling for 2017-2022 henvises der til EU's charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 21, der forbyder forskelsbehandling på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder, seksuel orientering eller ethvert andet forhold. I kapitlet om adgang til boliger henvises der udtrykkeligt til chartrets artikel 34, stk. 3, idet det understreges, at Unionen for at bekæmpe social udstødelse og fattigdom anerkender og respekterer retten til social bistand og boligstøtte, der skal sikre en værdig tilværelse for alle, der ikke har tilstrækkelige midler. De prioriterede områder i den nationale plan fokuserer bl.a. på rettigheder, der klart er fastsat i EU's charter om grundlæggende rettigheder, såsom adgang til bolig, social sikring, sundhedsbeskyttelse og tjenesteydelser og varer.

En effektiv anvendelse af EU's charter om grundlæggende rettigheder er en af de horisontale betingelser for gennemførelsen af de europæiske strukturfonde. I handlingsplanen for overvågning af opfyldelsen af de (forudgående) betingelser, som ministeriet for regionaludvikling og EU-fonde har opstillet, præciserer ministeriet derfor, hvordan dette kriterium vil blive opfyldt. Ministeriet vil uddanne alle medarbejdere, der arbejder i systemet for tilsyn med og forvaltning af EU-fondene. Der er siden 2015 blevet afholdt uddannelseskurser om *bekæmpelse af forskelsbehandling, ligestilling mellem kønnene og gennemførelse af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap i de europæiske struktur- og investeringsfonde*. De er indtil videre blevet fulgt af 1 500 personer, der arbejder med forvaltning af og tilsyn med de europæiske struktur- og investeringsfonde, og vil blive fulgt af alle nyansatte i systemet. Dette uddannelsesprogram udbydes til i alt 22 institutioner, herunder ressortministerierne og de agenturer, der er ansvarlige for gennemførelsen af midlerne, navnlig søfarts-, transport- og infrastrukturministeriet, miljø- og energiministeriet, ministeriet for bygge- og anlægsarbejde og arealplanlægning, turistministeriet, sundhedsministeriet, ministeriet for økonomi, iværksætteri og håndværk, kulturministeriet, landbrugsministeriet, finansministeriet, forsknings- og uddannelsesministeriet, ministeriet for regionaludvikling og EU-fonde, arbejdsmarkeds- og pensionsministeriet og ministeriet for demografi, familie, socialpolitik og ungdom. Uddannelserne gennemføres i samarbejde med Kroatiens regerings kontor for menneskerettigheder og nationale mindretals rettigheder, ministeriet for demografi, familie, socialpolitik og ungdom, kontoret for forsvar af rettigheder og ombudsmanden for personer med handicap. De præsenterer de retlige rammer for bekæmpelse af forskelsbehandling i Kroatien, herunder EU's charter om grundlæggende rettigheder. Det forventes, at forvaltningsorganerne fortsat vil gennemføre en sådan uddannelse med fokus på EU's charter om grundlæggende rettigheder i forbindelse med forvaltningen af de europæiske struktur- og investeringsfonde i den næste finansieringsperiode.

Endvidere understreger ministeriet for regionaludvikling og EU-midler i sin handlingsplan for overvågning af forhånds-betingelser, at retningslinjerne for ansøgere om EU-tilskud også indeholder en strategisk retlig ramme, som omfatter EU's charter om grundlæggende rettigheder. I den næste finansieringsperiode vil disse retningslinjer omfatte en forpligtelse til at bringe operationer i overensstemmelse med EU's charter om grundlæggende rettigheder for at sikre en mekanisme for overholdelse heraf i forbindelse med operationer, der finansieres med EU-midler. Forvaltningsorganerne udarbejder tjeklister for alle organer, der offentliggør indkaldelser af forslag. I denne type liste skal de berørte organer klart angive, om disse indkaldelser er i overensstemmelse med chartret.

EU's charter om grundlæggende rettigheder er også integreret i forvaltningssystemet for de europæiske struktur- og investeringsfonde, navnlig det *operationelle program om konkurrenceevne og samhørighed 2014-2020*. Det var med dette for øje, at ministeriet for regionaludvikling og EU-fonde den 31. maj 2016 vedtog afgørelsen om anvendelse af de horisontale principper, der fastsætter følgende: "Operationer, der finansieres af ministeriet under det operationelle program, skal ikke blot overholde lighedsprincipperne, men også fremme den praktiske anvendelse af politikken om lige muligheder, ikke-forskelsbehandling og tilgængelighed, hvor det er muligt". Sådanne bestemmelser er i fuld overensstemmelse med chartrets afsnit III, "Ligestilling", artikel 21-26. Efter denne afgørelse vedtog ministeriet den 31. juni 2016 afgørelsen om ikrafttrædelsen af *instrukserne for ansøgere og støttemodtagere under det operationelle program for konkurrenceevne og samhørighed vedrørende anvendelsen af de horisontale principper*. Dette dokument er udarbejdet i samarbejde med bl.a. kontoret for ligestilling mellem mænd og kvinder i Republikken Kroatiens regering, ombudsmanden for personer med handicap, ombudsmanden (for beskyttelse af rettigheder) og ombudsmanden for ligestilling mellem mænd og kvinder. Disse instrukser sammenfatter begreberne og bestemmelserne i chartret og kan findes på [følgende adresse](#). Alle dokumenter, der ledsager indkaldelser af forslag under det operationelle program, indeholder de bestemmelser, der er fastsat i disse instrukser, og understreger deres betydning, som det fremgår af eksemplet på [følgende adresse](#). Desuden støtter det operationelle program chartret gennem direkte investeringer, der bidrager til at nå chartrets mål ved finansiering af infrastrukturprojekter for de mest sårbare grupper i samfundet for at sikre, at de fuldt ud kan nyde godt af deres grundlæggende rettigheder. I den nuværende finansieringsperiode investerer det operationelle program i henhold til følgende artikler i chartret: artikel 35, "Sundhedsbeskyttelse", artikel 14, "Ret til uddannelse", artikel 24, "Børns rettigheder", artikel 25, "Ældres rettigheder", artikel 26, "Integration af mennesker med handicap" osv.

Ministeriet for regionaludvikling og EU-fonde omfatter koordineringstjenesten for projektforberejdelse og -gennemførelse, som koordinerer anvendelsen af de horisontale principper om ikke-forskelsbehandling, ligestilling mellem kønnene, handicappedes rettigheder og bæredygtig udvikling.

Republikken Kroatiens regeringskontor for menneskerettigheder og nationale mindretals rettigheder, som udarbejder et strategidokument om fremme og beskyttelse af menneskerettighederne (det nationale program for beskyttelse og fremme af menneskerettigheder 2019-2024), planlægger at inddrage behovet for oplysnings-, uddannelses- og bevidstgørelsesaktiviteter vedrørende EU's charter om grundlæggende rettigheder.

Redskaber, der bidrager til en bedre forståelse af chartret og dets anvendelsesområde

for fagfolk (lovgiver, forvaltning, retshåndhævende myndigheder, retsvæsen, advokater) for privatpersoner

Retsakademiet [*Pravosudna akademija*] tilbyder årligt undervisning i EU's charter om grundlæggende rettigheder i sit program for videreuddannelse af dommere, anklagere og jurister. Det deltager også i EU-finansierede uddannelsesprojekter vedrørende chartret.

Som eksempel kan nævnes projektet "EU's charter om grundlæggende rettigheder i retssager" (*Judging the Charter*), som blandt sine partnere omfatter Kroatiens ombudsmand, der navnlig er tilknyttet retsakademiet. Som led i dette projekt deltog fire dommere i to internationale konferencer i 2017, mens der i 2018 blev afholdt seks endagskurser: tre om chartret generelt (for 41 dommere fra Zagreb, Split og Osijek) og tre mere specialiserede kurser i Zagreb om asyl og forskelsbehandling for 46 dommere.

Det skal også bemærkes, at projektet "Forbedring af kvaliteten af uddannelsen i retssystemet — EU-ret og e-læring", der blev finansieret under overgangsfaciliteten og sluttede i marts 2018, har spillet en vigtig rolle. Ud over tilrettelæggelsen af uddannelsesworkshopper og onlinekurser har dette projekt gjort det muligt at udvikle et uddannelseskursus i EU-ret, som retsakademiet fortsat kan tilbyde som led i sine programmer. Et af de emner, der blev drøftet, var: "Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder: anvendelsesområde og anvendelse på nationalt plan", og der blev på grundlag af det udarbejdede materiale afholdt fire uddannelsesworkshopper i 2019 for 60 deltagere som led i det løbende efteruddannelsesprogram.

Anvendelse og fremme af charterrelaterede redskaber, der er udviklet af andre EU-lande eller af andre interessenter i EU

Håndbogen fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder om *anvendelse af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder i lovgivningsprocessen og politikudformningen på nationalt plan* blev præsenteret på et uddannelseskursus for embedsmænd, der er involveret i lovgivningsprocessen. Kurset blev afholdt den 30. januar 2019 af ombudsmanden i samarbejde med Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder.

Efter FRA's offentliggørelse af årsrapporten om grundlæggende rettigheder i EU, som indeholder et kapitel om anvendelsen af chartret om grundlæggende rettigheder i medlemsstaterne, formidler menneskerettighedscentret i Zagreb, som er en civilsamfundsorganisation, den desuden på de sociale medier.

Samarbejde med de berørte parter med henblik på at fremme anvendelsen af og kendskabet til EU's charter om grundlæggende rettigheder

Eksempler på samarbejde mellem menneskerettighedsforkæmpere og nationale myndigheder, der bidrager til at øge bevidstheden om og anvendelsen af chartret

Ombudsmanden afholdt i samarbejde med Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder to workshopper for at øge bevidstheden om EU's charter om grundlæggende rettigheder:

Den 30. januar 2019 blev der afholdt et kursus for embedsmænd på Kroatiens skole for offentlig forvaltning [*Državna škola za javnu upravu*]. Formålet var at øge bevidstheden om chartret blandt de embedsmænd, der deltager i lovgivningsprocessen. Der var fokus på artikel 51, som definerer chartrets anvendelsesområde. Kurset præsenterede også agenturets håndbog om *anvendelse af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder i lovgivningsprocessen og politikudformningen på nationalt plan*.

Den 31. januar 2019 blev der afholdt et kursus for repræsentanter for civilsamfundet i menneskerettighedscentret i Zagreb. Dette kursus fokuserede på muligheden for at håndhæve chartret gennem menneskerettighedskampagner og -forkæmpere og i forbindelse med støtte til enkeltpersoner, hvis rettigheder er blevet krænket, med særlig fokus på strategiske retssager.

Endvidere henvises der i ombudsmandens 2018-rapport, som blev forelagt for det kroatiske parlament (*Sabor*) i slutningen af marts 2019, til EU's charter om grundlæggende rettigheder.

Eksempler på samarbejde mellem nationale myndigheder og den akademiske verden, der bidrager til at øge bevidstheden om og anvendelsen af chartret

På det juridiske fakultet ved universitetet i Zagreb undervises der i chartret på fag for studerende på andet og femte år og ph.d.-studerende.

To fag om beskyttelse af grundlæggende rettigheder i EU, herunder chartret, indgår i uddannelsesprogrammet for europæisk offentlig ret, som er et af hovedfagene på andet år. På femte år har jurastuderende mulighed for at følge et fag på engelsk med titlen *EU Fundamental Rights*. Der er for nylig udarbejdet en akademisk håndbog om grundlæggende rettigheder i EU med fokus på forbuddet mod forskelsbehandling. Spørgsmålet om beskyttelse af grundlæggende rettigheder behandles også på universitetsfaget om EU's institutioner og retssystem, som udbydes i forbindelse med specialiseringsstudier i EU-ret.

Eksempler på ikkeoffentlige initiativer, som fremmer anvendelsen af og bevidstheden om chartret i dit land

Menneskerettighedscentret i Zagreb deltager årligt i den undersøgelse, som Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder foretager for at udarbejde sin årsrapport om grundlæggende rettigheder, som indeholder et kapitel om anvendelsen af chartret om grundlæggende rettigheder i medlemsstaterne. Rapporten giver et overblik over medlemsstaternes retspraksis på grundlag af eller med henvisning til chartret og dets anvendelse i parlamentariske debatter og i forbindelse med vedtagelsen af love og henvisninger til chartret i akademiske publikationer. Som nævnt ovenfor deler menneskerettighedscentret i Zagreb årsrapporten fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder på de sociale medier.

Desuden fandt førnævnte seminar om EU's charter om grundlæggende rettigheder, der blev afholdt af Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder og Republikken Kroatiens ombudsmand, sted den 31. januar 2019 i menneskerettighedscentret i Zagreb. Repræsentanter for civilsamfundet og uafhængige menneskerettighedsinstitutioner samt interesserede aktører inden for retsvæsenet drøftede hele dagen chartrets betydning og rolle og arbejdede med dets anvendelse i praksis.

Sidste opdatering: 23/02/2022

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.